

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1TdoVS/4/2021
Identifikačné číslo spisu: 9521100154
Dátum vydania rozhodnutia: 15.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:9521100154.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu, JUDr. Martina Bargela, JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci obvineného K. J. a spol., vedenej pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 15. februára 2022 v Bratislave o sťažnosti obvinenej Ing. Z. D. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2021, sp. zn. 5 Tost 66/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť obvinenej Ing. Z. D.Š. zamieta.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) napadnutým uznesením rozhodol podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku tak, že JUDr. Juraj Kliment, sudca najvyššieho súdu, nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného K. J. a spol., vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 66/2021.

Obvinená Ing. Z. D. v sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu uviedla, že je nesprávne, pre nedostatok dôvodov po materiálnej stránke nepreskúmateľné a v konečnom dôsledku svojvoľné, nakoľko neberie na zreteľ objektívny stav vecí, a teda že ňou podaná námietka zaujatosti voči JUDr. Jurajovi Klimentovi je v celom rozsahu dôvodná.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia podľa nej vyplýva, že menovaný sudca sa ani po značnej dobe od vydania kasačného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 28. januára 2021, sp. zn. II. ÚS 428/2020, a uznesenia najvyššieho súdu z 22. februára 2021, sp. zn. 1 TdoVS 1/2021, o vylúčení JUDr. Juraja Klimenta z rozhodovania v trestnej veci JUDr. W. K., nedokáže odosobniť od týchto dvoch rozhodnutí, ktoré sa ho evidentne osobne dotýkajú, keďže napadnuté rozhodnutie v značnej miere zaťažil obhajobou svojho postupu a rozhodovania vo veci JUDr. W. K. a

kritikou oboch uvedených rozhodnutí, čo vyvoláva pochybnosti, či sudca JUDr. Juraj Kliment je objektívne schopný nestranne konať a rozhodovať v jej veci, keďže ju obhajuje JUDr. Ondrej Urban, MBA.

Napadnutému uzneseniu chýba podľa sťažovateľky riadne, určité a presvedčivé odôvodnenie, a to najmä v rovine tzv. testu objektívneho pozorovateľa. Namiesto toho JUDr. Juraj Kliment z vlastného záveru o tom, že vo veci JUDr. W. K. postupoval v súlade so zákonom, hoci z oboch vyššie uvedených rozhodnutí vyplýva opak, vyvodil, že nemôže byť zaujatý ani v tejto veci.

Najmä z pohľadu tzv. objektívneho testu nestrannosti považuje obvinená za podstatné okolnosti vyvolávajúce pochybnosti o nezaujatosti JUDr. Juraja Klimenta pomer tohto sudcu k jej obhajcovi JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA.

Tento pomer odvodzuje z toho, že jej obhajca aj v súčasnosti zastupuje obvineného JUDr. W. K. v trestnej veci, v ktorej sa na rozhodovaní o väzbe menovaného zúčastnil ako sudca aj JUDr. Juraj Kliment, ktorý bol nakoniec z tohto rozhodovania vylúčený.

Ústavný súd na základe ústavnej sťažnosti obvineného JUDr. W. K. vyslovil nálezom z 28. januára 2021, sp. zn. II. ÚS 428/2020, že postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 28/2020 a jeho uznesením zo 14. júla 2020, boli porušené práva obvineného JUDr. W. K.. Ústavný súd toto uznesenie zrušil, pričom podstatou jeho rozhodnutia bolo to, že sudca JUDr. Juraj Kliment nerozhodol o námietke obvineného JUDr. W. K., ktorá voči nemu bola podaná.

Po vydaní predmetného kasačného nálezu následne najvyšší súd o tejto námietke zaujatosti rozhodol uznesením z 5. februára 2021, sp. zn. 5 Tost 6/2021, a to tak, že JUDr. Juraj Kliment nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 6/2021, pôvodne vedenej pod sp. zn. 5 Tost 28/2020.

Najvyšší súd uznesením z 22. februára 2021, sp. zn. 1 TdoVS 1/2021, na základe sťažnosti obvineného JUDr. W. K., podanej jeho obhajcom JUDr. Ondrejom Urbanom, MBA, zrušil uznesenie najvyššieho súdu z 5. februára 2021, sp. zn. 5 Tost 6/2021, a jednomyseľne rozhodol, že sudca JUDr. Juraj Kliment je vylúčený z rozhodovania vo veci JUDr. W. K..

Tento vzťah medzi sudcom JUDr. Jurajom Klimentom a obhajcom JUDr. Ondrejom Urbanom, MBA, ktorý obhajuje obvinenú Ing. Z. D. ako aj JUDr. W. K., by síce v subjektívnej rovine nemusel zakladať vnútorné pochybnosti o nezaujatosti JUDr. Juraja Klimenta, avšak navonok to neplatí, nakoľko predmetné rozhodnutia týkajúce sa JUDr. W. K. boli v súvislosti s menovaným sudcom opakovane medializované, čo v objektívnej rovine môže vzbudzovať oprávnené pochybnosti širokej verejnosti o nezaujatosti sudcu JUDr. Juraja Klimenta, a to práve pre pomer k obhajcovi obvinenej.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je podľa obvinenej evidentné, že u sudcu JUDr. Juraja Klimenta pretrváva spor o to, či konal alebo nekonal vo veci JUDr. W. K. zákonne a ústavne súladne. JUDr. Juraj Kliment opakovane a explicitne kritizuje rozhodovaciu činnosť ústavného súdu a tiež najvyššieho súdu, čo je nepochybne fixované aj na osobu JUDr. Ondreja Urbana, MBA, ktorý v mene JUDr. W. K. podal tak predmetnú ústavnú sťažnosť ako aj sťažnosť voči rozhodnutiu týkajúceho sa (ne)zaujatosti JUDr. Juraja Klimenta. Je teda nepochybné, že tento sudca vníma obhajcu obvinenej ako „pôvodcu právnej argumentácie“, ktorú si v oboch vyššie zmienených rozhodnutiach osvojil ústavný i najvyšší súd.

Sudca JUDr. Juraj Kliment okrem toho 16. marca 2021 podal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) ako aj predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky „informáciu sudcu JUDr. Juraja Klimenta z 12. marca 2021“, ktorá de facto predstavuje sťažnosť na obhajcu JUDr. Ondreja Urbana, MBA, a to práve v súvislosti s obhajobou jeho klienta JUDr. W. K., kde tento sudca výslovne namietal spôsob obhajoby vykonávanej JUDr. Ondrejom Urbanom počas zastupovania JUDr. W. K., pričom celé znenie tejto „informácie“ tvorí súčasť napadnutého uznesenia.

Na základe predmetnej „informácie“ adresovanej ministerstvu spravodlivosti bol Revíznou komisiou Slovenskej advokátskej komory podaný návrh na začatie disciplinárneho konania voči JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA, o ktorom v súčasnosti konaná Disciplinárna komisia Slovenskej advokátskej komory pod sp. zn. DS IV.-84/2021:2184/2021-dr.Št./Ch.

Z príloh k podanej námietke zaujatosti podľa sťažovateľky vyplýva, že sudca JUDr. Juraj Kliment prechováva negatívne emócie voči obhajcovi JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA, čo môže ovplyvniť jeho rozhodovaciu činnosť aj v jej trestnej veci.

O zainteresovanosti JUDr. Juraja Klimenta voči JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA vypovedá podľa obvinenej aj to, že k svojmu podnetu, ktorý podal ministerstvu spravodlivosti tri týždne po jeho vylúčení z trestného konania, priložil prílohy z predmetného trestného spisu, ku ktorému už ako vylúčený sudca toho času nemal a ani nemohol mať žiaden prístup. Sudca JUDr. Juraj Kliment v tejto súvislosti argumentoval, že všetky ním priložené listiny získal v čase, keď ešte konal a rozhodoval vo veci. Tu potom vyvstáva otázka, ako tieto listiny získal po vylúčení, keďže je neakceptovateľné, aby si sudca vyhotovoval kópie podaní a tieto prechovával mimo obsah súdneho spisu, ak nejde o situáciu predpokladanú v § 194 ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. Postup, keď vylúčený sudca za účelom podania sťažnosti na advokáta si zabezpečí listiny zo súdneho spisu v trestnej veci, z ktorej bol vylúčený, nemožno považovať za štandardný a zákonný postup. JUDr. Juraj Kliment sa tak podľa sťažovateľky dopustil porušenia povinnosti sudcu, keď disponoval so spisom v trestnej veci po vylúčení z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci.

Obvinená preto tvrdí, že aj iniciácia uvedeného disciplinárneho konania vyvoláva v objektívnej rovine zásadné pochybnosti, ktoré diskvalifikujú JUDr. Juraja Klimenta z rozhodovania v jej trestnej veci, a to práve pre pomer k jej obhajcovi, ktorý nie je neutrálny a ktorý je možné pomenovať skôr ako negatívnu animozitu, keďže JUDr. Juraj Kliment aj po uplynutí značnej doby vnútorne prechováva spor o „pravdu“ s JUDr. Ondrejom Urbanom, MBA vo veci JUDr. W. K.. Pôvodcom právnej argumentácie, ktorú si osvojil ústavný ako aj najvyšší súd vo veci JUDr. W. K. je totiž práve JUDr. Ondrej Urban, MBA.

Táto negatívna animozita je podľa sťažovateľky zosilnená tým, že JUDr. W. K. prostredníctvom JUDr. Ondreja Urbana, MBA 4. a 5. februára 2021 podal na najvyšší súd, Súdnu radu Slovenskej republiky a ministerstvo spravodlivosti podnety, v ktorých výslovne žiadal o podanie návrhu na disciplinárne stížanie sudcu JUDr. Juraja Klimenta v súvislosti s rozhodovaním vo veci JUDr. W. K.. Reakciou JUDr. Juraja Klimenta na tieto podnety bola vyššie uvedená de facto sťažnosť zo 16. marca 2021, ktorú podal na JUDr. Ondreja Urbana, MBA za spôsob výkonu obhajoby vo veci jeho klienta JUDr. W. K..

Len ťažko možno podľa sťažovateľky uveriť tvrdeniam JUDr. Juraja Klimenta v odôvodnení napadnutého uznesenia, že nemal záujem iniciovať disciplinárne konanie voči JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA, pričom pod iniciovaním má na mysli vyvolanie impulzu - danie podnetu či popudu na začatie disciplinárneho konania. V tejto súvislosti poukazuje na to, že JUDr. Juraj Kliment v tomto podaní upozornil na konkrétne disciplinárne rozhodnutie Slovenskej advokátskej komory, ku ktorému prirovnával spôsob obhajoby zo strany JUDr. Ondreja Urbana, MBA, teda evidentne tu nešlo iba o podanie informácie o spôsobe obhajoby.

Výslovila tiež názor, že odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa sudca JUDr. Juraj Kliment stavia do pozície, ako keby bol stranou súperiacou s JUDr. W. K. a JUDr. Ondrejom Urbanom, MBA, pričom je zrejmé, že menovaný sudca celú túto situáciu vníma osobne ako neoprávnenú porážku, čo aj dáva jasne najavo.

Poukázala tiež na (podľa nej) nesprávny záver prezentovaný na strane 11 napadnutého rozhodnutia, kde sa uvádza, že pokiaľ ide o trestné konania JUDr. W. K., tak „...nič nenasvedčuje tomu, že by predseda senátu JUDr. Juraj Kliment vo veci nemohol konať zaujato, pretože neexistuje žiadny relevantný argument, ktorý by preukazoval jeho pomer k osobám, resp. pomer k veci v zmysle § 31 ods. 1 Tr.

por.“ Obvinená dáva v tomto smere do pozornosti mediálne vyjadrenia sudcu JUDr. Juraja Klimenta, ktoré boli dôvodom jeho vylúčenia z prejednávania trestnej veci obvineného JUDr. W. K., čo vyplýva zo skôr označeného uznesenia najvyššieho súdu a tiež nálezu ústavného súdu. Sudca JUDr. Juraj Kliment sa podľa obvinenej stále nevyrovnal s tým, že došlo k zrušeniu jeho dvoch rozhodnutí a jeho následnému vylúčeniu z vykonávania úkonov v trestnej veci JUDr. W. K.

Riziká, ktoré plynú z pomeru JUDr. Juraja Klimenta k trestnej veci JUDr. W. K., ktorá je neoddeliteľne spätá s obhajcom JUDr. Ondrejom Urbanom, MBA, sú preto podľa sťažovateľky neakceptovateľné.

V podstate z týchto dôvodov obvinená navrhla, aby iný senát najvyššieho súdu podľa § 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku, v spojení s § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, zrušil výrok napadnutého uznesenia a sám vo veci rozhodol, že podľa § 31 ods. 1, § 32 ods. 3 Trestného poriadku je sudca najvyššieho súdu JUDr. Juraj Kliment vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvinenej Ing. Z. D., vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 4 Tp 14/2021 a toho času vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 66/2021. Eventuálne navrhla, aby po zrušení napadnutého rozhodnutia konajúci senát najvyššieho súdu podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vec vrátil senátu 5 Tost a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Následne sťažovateľka podanú sťažnosť argumentačne doplnila, a to jednak poukazujúc na podanie namietaného sudcu z 15. decembra 2021, ktoré je označené ako „Informácia k disciplinárnemu konaniu JUDr. Ondreja Urbana, MBA“ a adresované predsedovi IV. disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory, a v nadväznosti na to tiež s poukazom na vyjadrenie jej obhajcu z 21. januára 2022 k tomuto podaniu. Aj tieto podania podľa sťažovateľky potvrdzujú ňou tvrdené pochybnosti o nezaujatosti JUDr. Juraja Klimenta, a to pre jeho negatívny pomer k jej obhajcovi, keďže z ich obsahu (stručne povedané) vyplýva, že menovaný sudca bez procesného statusu účastníka disciplinárneho konania vedeného proti jej obhajcovi a bez akejkoľvek výzvy iniciatívne sám predkladá Slovenskej advokátskej komore a iným orgánom rôzne podania, v ktorých v rozpore s prezumpciou neviny a jeho sudcovskou povinnosťou mlčanlivosti tvrdí, že jej obhajca porušuje pravidlá advokátskej etiky, resp. iné povinnosti advokáta, a Slovenskej advokátskej komore v podstate radí ako má jej obhajcu uznať vinným v disciplinárnom konaní.

Iný (päťčlenný) senát najvyššieho súdu [§ 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku, § 18 ods. 1 veta druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) na podklade uvedenej - riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia ako i konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť obvinenej Ing. Z. D. nie je dôvodná.

Dôvodom na vylúčenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta z vykonávania úkonov trestného konania v tejto veci má byť podľa sťažovateľky, pri aplikácii tzv. objektívneho testu nestrannosti, negatívny pomer tohto sudcu k jej obhajcovi JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA. Nielen z odôvodnenia podanej sťažnosti a jej doplnenia, ale aj z dôvodov samotnej námietky zaujatosti, pritom vyplýva, že existenciu tohto pomeru odvodzuje obvinená z viacerých, na seba obsahovo nadväzujúcich skutočností, ktoré možno zhrnúť tak, že: (i) sudca JUDr. Juraj Kliment sa odmieta zmieriť s tým, že bol aj na základe obhajobnej aktivity JUDr. Ondreja Urbana, MBA vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v inej veci (netýkajúcej sa sťažovateľky), čo sa prejavilo aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia; (ii) v tejto inej trestnej veci obvinený prostredníctvom JUDr. Ondreja Urbana, MBA adresoval viacerým subjektom podnety na podanie návrhu na disciplinárne stíhanie sudcu JUDr. Juraja Klimenta, a to práve v súvislosti s jeho postupom a rozhodovaním v nej; (iii) sudca JUDr. Juraj Kliment sa (aj v reakcii na tieto podnety) obrátil na ministerstvo spravodlivosti a ďalšie orgány podaním, ktorým ich informoval o spôsobe výkonu obhajoby v tejto inej trestnej veci, čo napokon viedlo (na základe následného podnetu ministerstva spravodlivosti) k aktuálnemu disciplinárnemu stíhaniu JUDr. Ondreja Urbana, MBA, pričom k tomuto podaniu priložil listiny, ku ktorým ako vylúčený sudca už nemal mať prístup, a následne sa do tohto disciplinárneho konania aj iniciatívne zapojil.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), [...] u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Bez potreby obširne opakovať - aj z ustálenej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu - notoricky známy subjektívny a objektívny prístup k posudzovaniu nezáujatosti sudcu, považuje sťažnostný súd za potrebné v kontexte tejto veci uviesť (sčasti v zhode s odôvodnením napadnutého uznesenia zopakovať), že z citovaného ustanovenia Trestného poriadku vyplýva, že zákonného sudcu možno vylúčiť z vykonávania úkonov v trestnom konaní len z taxatívne vymedzených dôvodov, ktoré sú založené na štyroch druhoch vzťahov, ktoré sú spôsobilé vyvolať pochybnosti o jeho nezáujatosti. Konkrétne pre jeho pomer (i) k prejednávanej veci, (ii) k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, (iii) k ich zástupcom alebo (iv) k inému orgánu činnému v tomto konaní. Tieto vzťahy pritom majú zostupnú tendenciu, keď vzťah s najväčším potenciálom vyvolať pochybnosti o nezáujatosti sudcu je pomer k veci a na opačnom konci spektra stojí pomer k inému orgánu činnému v danom konaní. So zreteľom na okolnosti tejto veci inak povedané, to, čo stačí pre vylúčenie zákonného sudcu pre jeho pomer k obvinenému, ako osobe, ktorej sa úkon priamo týka, nebude spravidla stačiť pre jeho vylúčenie z dôvodu pomeru k jeho obhajcovi, resp. k inému orgánu činnému v konaní, ktorých sa úkony súdu spravidla priamo nedotýkajú. Súčasne aj tu platí, že hoci je pri rozhodovaní o tom, či v konkrétnom prípade existuje legitímny dôvod obávať sa, že sudca nie je nezáujatý (teda že súd nie je nestranný), stanovisko tých, ktorí to tvrdia, dôležité, toto nie je rozhodujúce. Rozhodujúce je, či takúto obavu možno považovať z pohľadu nezaujateého pozorovateľa za objektívne oprávnenú [pozri napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Meng proti Nemecku zo 16. február 2021, č. 1128/17, bod 46, s ďalšími odkazmi).

Pokiaľ ide o pomer k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, a k ďalším osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Trestného poriadku, tento je v súlade s ustálenou súdnou praxou daný vtedy, ak je sudca k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo zjavne nepriateľskom. Naopak, za dôvod vylúčenia sa nepovažuje napr. rozdielnosť právnych názorov sudcu na prejednanú vec na jednej strane a procesných strán na strane druhej, pokiaľ ide o právne otázky, ktoré sa majú vo veci riešiť, alebo len to, že sa obvinený nestotožňuje so skoršími pre neho i nepriaznivými procesnými rozhodnutiami namietaného sudcu, hoci aj v prejednávanej veci, resp. iba skutočnosť, že sudca už rozhodoval v inej trestnej veci obvineného, resp. v inej jeho právnej veci, ktorá nesúvisí s prejednaným prípadom.

Pri posudzovaní tohto vzťahu v konkrétnej veci treba mať zároveň na zreteli to, že je nevyhnutnou súčasťou profesionality sudcu, ktorá vyplýva aj z jeho základných povinností, aby bol schopný nezáujato rozhodovať i vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, ktoré síce osobne pozná, avšak kvalita ich vzťahu nepresahuje bežný susedský, študijný, úradný, prípadne pracovný vzťah a podobne. Schopnosť sudcu „odosobniť sa“ sa pritom aj z pohľadu nezaujateého pozorovateľa posudzuje inak v prípade „sudcov z povolania“, u ktorých treba predpokladať, že aj v tomto smere boli vyškolení a pripravení viac ako „sudcovia z ľudu“ (primerane rozsudok ESLP Meng proti Nemecku, zmieneny vyššie, bod 51 a 55).

Spravujúc sa týmito všeobecnými východiskami sťažnostný súd vo vzťahu k prvému okruhu sťažovateľkou tvrdených dôvodov vylúčenia JUDr. Juraja Klimenta uvádza, že fakt, že obhajca sťažovateľky JUDr. Ondrej Urban, MBA bol vo vecne nesúvisiacej trestnej veci iného obvineného procesne úspešný a na základe ním spracovaných podaní došlo napokon k vylúčeniu tohto sudcu v inej trestnej veci, a to z dôvodov, ktoré ale s osobou obhajcu nijak nesúvisia, žiadny pomer medzi nimi nezakladá; a už vôbec nie taký, ktorý by bol objektívne spôsobilý vyvolať akékoľvek pochybnosti o jeho nezáujatosti v preskúmvanej veci. Ide totiž o bežnú procesnú situáciu, s ktorou sa sudcovia pravidelne stretávajú a s ktorou sa vedia vysporiadať bez toho, aby to spochybnilo ich nezáujatosť.

Pokiaľ sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na medializáciu týchto rozhodnutí, treba uviesť, že táto sa nijak nevyvíja medializácii v ostatných porovnateľných kauzách.

Rovnako nemožno prisvedčiť obvinenej ani v tom smere, že (aj) z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa objektívne javí, že JUDr. Juraj Kliment nie je s jeho vylúčením (v inej trestnej veci) zmierený, čo by sa cez osobu jej obhajcu mohlo negatívne prenášať aj do tohto konania.

K tomu sťažnostný súd dodáva, že rozsah, v akom najvyšší súd v odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia (s 10 in fine až 16) zaujal stanovisko k vyššie zmieneným rozhodnutiam ústavného súdu (II. US 428/2020) a najvyššieho súdu (1 TdoVS 1/2021), presahuje predmet konania vymedzený vznesenou námietkou zaujatosti. Jej „fundament“ totiž podľa sťažnostného súdu spočíva v tom, že obhajca sťažovateľky bol v inej trestnej veci procesne úspešný, pričom na tomto fakte nemôže akákoľvek ďalšia polemika s rozhodnutiami, ktoré mu dali za pravdu, nič zmeniť. Rovnako tak presahuje aj tzv. obiter dictum (povedané na okraj, mimochodom), keďže jeho základným zmyslom je procesná ekonomia ďalšieho konania. Teda v princípe je takáto - nosné dôvody rozhodnutia (tzv. ratio decidendi) presahujúca časť namieste v zrušujúcich rozhodnutiach, v ktorých predstavuje návod pre ďalšie rozhodovanie súdov nižšieho stupňa, za ktoré nemožno v okolnostiach posudzovanej veci určite považovať iné trojčlenné senáty trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu; a už vôbec nie jeho päťčlenné senáty, ktoré majú vyššiu funkčnú príslušnosť, a to bez ohľadu na to či rozhodujú o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch (pozri s 11 napadnutého uznesenia). Z pohľadu riešenej otázky je však podstatné, že primárne ide o právnu polemiku s iným rozhodnutím (predovšetkým) najvyššieho súdu, ktorá navyše presahuje argumentáciu obhajcu sťažovateľky uplatnenú v inej trestnej veci. Ani na podklade tejto skutočnosti tak k objektívne oprávnenej obave z nedostatku nezaujatosti JUDr. Juraja Klimenta v tejto trestnej veci, a to z dôvodu jeho pomeru k jej obhajcovi, nemožno presvedčivo dospieť.

Pokiaľ ide o druhý okruh sťažovateľkou uplatnených dôvodov, a síce, že v inej trestnej veci obvinený prostredníctvom JUDr. Ondreja Urbana, MBA adresoval viacerým subjektom podnety na podanie návrhu na disciplinárne stíhanie sudcu JUDr. Juraja Klimenta, ani tieto nemôžu obstáť. Ak totiž z judikatúry najvyššieho súdu, na ktorú správne poukazuje už napadnuté uznesenie (s 16 a 17), vyplýva, že tento typ podaní nie je bez ďalšieho spôsobilý vzbudiť objektívne pochybnosti o nezaujatosti sudcu ani vo veci, v ktorej bol alebo v bezprostrednej súvislosti s ktorou bol urobený, a to ani vtedy, ak ide o podanie obvineného, pomer ku ktorému má väčší potenciál vylúčenia sudcu, než je tomu v prípade obhajcu, o to viac nemôžu takéto podania tento efekt automaticky vyvolať v ďalších veciach.

Na druhej strane ale treba uviesť, že z pohľadu posudzovania (ne)zaujatosti sudcu (a teda nestrannosti súdu) môže mať význam jeho následná reakcia na takéto druhy podaní, a to vtedy, ak z nej vyplýva, že si nedokázal udržať potrebný odstup, na čo možno usudzovať napr. z prehnanej odpovede súdu/sudcu na takýto postup strany v konaní (primerane rozsudok ESLP Chmelíř proti Českej republike zo 7. júna 2005, č. 64935/01).

Z tohto pohľadu potom posudzoval sťažnostný súd tretí okruh námietok obvinenej, týkajúci sa obsahovo identických podaní JUDr. Juraja Klimenta označených ako „Informácia o spôsobe výkonu obhajoby JUDr. Ondreja Urbana, MBA“, ktoré adresoval viacerým subjektom.

V prvom rade treba podotknúť, a vyplýva to aj zo samotnej sťažnosti, že predmetné podania boli reakciou sudcu JUDr. Juraja Klimenta na skoršie podnety na jeho disciplinárne stíhanie, ktoré naňho za svojho klienta - obvineného JUDr. W. K. podal obhajca JUDr. Ondrej Urban, MBA.

Z obsahu jedného z týchto podaní (doručeného ministerstvu spravodlivosti), ktorého kópiu si sťažnostný súd vyžiadal a ktoré je v úplnom znení uvedené v napadnutom uznesení (s 18 až 23), pritom vyplýva, že JUDr. Juraj Kliment v ňom zo svojho pohľadu menoval konkrétne pochybenia JUDr. Ondreja Urbana, MBA v spôsobe výkonu jeho obhajoby v inej trestnej veci bez toho, aby tam obsiahnutá vecná kritika prechádzala do osobnej roviny, resp. že by pohľadovo alebo inak nevhodne hodnotil poskytovanie

obhajoby týmto obhajcom. Sťažnostný súd teda nezistil žiadne také vyjadrenia JUDr. Juraja Klimenta vo vzťahu k JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA, ktoré by svedčili o nepriateľskom alebo inom negatívnom postoji k jeho osobe, a tak nevhodne vybočovali z rámca profesijnej kritiky výkonu jeho advokátskej činnosti. Už prvostupňový súd pritom v tomto kontexte správne poznamenal, že aj keby v danom prípade išlo o priamy podnet na disciplinárne stíhanie obhajcu pre spôsob jeho obhajoby, tak uvedené oprávnenie mu vyplýva z § 70 ods. 2 Trestného poriadku, pričom výkon práv a povinností predsedu senátu v zmysle tohto zákonného ustanovenia nemôže byť (bez ďalšieho) dôvodom na jeho neskoršie vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania pre jeho „animozitu“ k dotýčanému advokátovi.

Pokiaľ sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na to, že namietaný sudca mal po jeho vylúčení v inej trestnej veci prístup k listinám, ku ktorým už prístup podľa nej mať nemal, aj sťažnostný súd považuje za podstatné, že šlo o listiny z obdobia pred jeho vylúčením. Navyše treba dodať, že obvinená nerozlišuje medzi súdnym spisom a zberným spisom nadriadeného súdu, súčasťou ktorého sú spravidla aj kópie jednotlivých častí súdneho spisu a ku ktorému má (môže mať) predseda senátu alebo sudca spravodajca prístup aj po jeho prípadnom vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, napr. v prípade potreby následného vyjadrenia k danej veci.

Napokon, vo vzťahu k podaniu JUDr. Juraja Klimenta z 15. decembra 2021, adresovanému predsedovi IV. disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory v disciplinárnom konaní vedenom proti JUDr. Ondrejovi Urbanovi, MBA, sťažnostný uvádza, že ide o nevhodný prejav aktivizmu zo strany namietaného sudcu. Ten však sám osebe, ale ani v spojení s ostatnými vyššie uvedenými skutočnosťami, nesvedčí o existencii takého nepriateľského vzťahu medzi ním a týmto obhajcom, ktorý by automaticky vzbudzoval objektívne pochybnosti o jeho schopnosti nezaujato pristupovať k rozhodovaniu vo veciach týkajúcich sa akéhokoľvek (každého) ďalšieho klienta tohto obhajcu, včítane sťažovateľky.

V tejto súvislosti treba mať tiež na zreteli, že najvyšší súd nemá alternatívny súd, ktorý by v prípade vylúčenia jeho sudcov mohol konať a rozhodnúť, pričom podľa § 18 ods. 2 veta prvá zákona o súdoch vo veciach, v ktorých koná najvyšší súd o riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam Špecializovaného trestného súdu, rozhodujú senáty najvyššieho súdu, ktoré sú zložené výlučne zo sudcov, ktorí sú členmi trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu. Preto najmä pri posudzovaní dôvodu vylúčenia sudcu, ktorý je založený na jeho vzťahu k obhajcovi, treba postupovať zvlášť starostlivo, keďže príliš širokým uplatnením tohto dôvodu by mohol byť ohrozený samotný výkon súdnictva (pozri napr. Bangalórske zásady správania sudcov, hodnota 2 in fine).

Z týchto dôvodov iný (päťčlenný) senát najvyššieho súdu jednomyselne sťažnosť obvinenej Ing. Z. D. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.